

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Hoeilaart, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Overijse, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

25^e PRAAT- KAAS- en WIJNAVOND *op zaterdag 15 juni 2019*

Werkten mee aan dit nummer

Jan Erkelbout

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Activiteiten	2
Openingstijden documentatiecentrum	3
In memoriam	3
Registers Raad van Vlaanderen	4
Pieter Bruegel de Oude	5
Week van de begraafplaatsen	5
Gedigitaliseerde kadasterkaarten Tongeren	6
Clotilde Mention-Dansaert	6
Schelingen	7
Vraag en antwoord	7

ACTIVITEITEN

BELANGRIJK BERICHT

Omdat de capaciteit van ons vergaderlokaal beperkt is en omwille van de steeds toegenomen belangstelling voor onze lezingen vragen wij u zich **steeds vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen.

Mocht u, omwille van welke reden ook, toch niet aanwezig kunnen zijn na inschrijving gelieve dit dan ook te laten weten zodat we eventuele personen op de wachtlijst kunnen toelaten.

* * * * *

Woensdag 8 mei 2019 om 20.00 uur brengt **David GUILARDIAN**, archivaris-conservator van het OCMW Brussel zijn lezing “**Het archief van het OCMW van Brussel : Sporen van duizend jaar armen- en ziekenzorg**”.

OCMW's, pas ontstaan in 1976, zijn de natuurlijke opvolgers van allerlei oudere zorginstellingen : Armentafels, Burelen voor weldadigheid, COO's, hospitalen, godshuizen, weeshuizen enz. Geschiedenis en erfgoed van OCMW's kunnen daardoor ver terug klimmen. Wanneer en waarom werden die zorginstellingen samengevoegd ? Hoe werd er vroeger naar armoede gekeken ? Welke oplossingen heeft men daar toen voor uitgetest ? Hoe waren de banden tussen stad en platteland ? Naast antwoorden op die vragen wordt er ook stilgestaan bij de mogelijkheden die het archief vandaag kan bieden voor onderzoek, zowel voor lokale geschiedenis als voor familiekunde.

Omwille van organisatorische redenen vragen wij u **uw aanwezigheid te bevestigen voor 5 mei 2019** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Ontmoetingscentrum Westrand, Kamerijklaan, 1700 Dilbeek.

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 5,00 euro.

Zaterdag 15 juni 2019 organiseren wij onze **25^e Praat- Kaas- en Wijnavond**

Vanaf 18 uur bieden wij u een uitgebreid kaas- en vleesbuffet aan met zelfbediening aan de prijs van 20 euro p.p. exclusief drank. Kinderen tot 12 jaar 10 euro.

Ter gelegenheid van deze 25^e PKW bieden wij u een gratis aperitief aan.

Mis deze kans niet om in een gemoedelijke sfeer genealogische collega's te ontmoeten en gegevens uit te wisselen. Uiteraard zijn familie, vrienden en kennissen ook van harte welkom.

Vooraf inschrijven is echter noodzakelijk voor 5 juni 2019 via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Wij rekenen op uw aanwezigheid. De opbrengst wordt integraal besteed aan de uitbouw van ons documentatiecentrum.

Locatie: Parochiezaal, Herdebeekstraat 162 te Sint-Anna-Pede (Itterbeek)

DOCUMENTATIECENTRUM

Het **documentatiecentrum** van FV regio Dilbeek vzw, gelegen op de eerste verdieping van het "Schoolmeestershuis" (rechts van het Pampoelhuis en voormalig gemeentehuis), Gemeenteplein te Groot-Bijgaarden (Dilbeek), is open elke 2^e donderdag van de maand van **20.00 tot 22.00 uur** en elke 4^e zaterdag van de maand van **10.00 tot 12.00 uur**.

Voortaan kan u ook terecht voor uw opzoekingen in ons documentatiecentrum op de 1^e maandag en de 3^e maandag van de maand van **09.00 tot 11.00 uur** echter **alleen op voorafgaandelijke afspraak** bij Alfons Depester via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden

maandag 6 mei 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 9 mei 2019 van 20 tot 22 uur
maandag 20 mei 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 25 mei 2019 van 10 tot 12 uur
maandag 3 juni 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
donderdag 13 juni 2019 van 20 tot 22 uur
maandag 17 juni 2019 van 9 tot 11 uur (enkel op afspraak)
zaterdag 22 juni 2019 van 10 tot 12 uur

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro.

IN MEMORIAM

Eddie Van Haverbeke, één van de stichters van de VVF is overleden op 20 april 2019. Gewezen secretaaris-generaal, hoofdredacteur en gewezen voorzitter van het West-Vlaams documentatiecentrum voor Familiegiedenis FV Oostende.

De uitvaartplechtigheid had plaats op vrijdag 26 april 2019 in de HH Petrus en Pauluskerk te Oostende.

329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd

Altijd al willen lezen hoeveel beschuldigten ook in het ancien régime claimden dat ze by drancke waren tijdens het plegen van misdrijven? Hoe creatief men in het toenmalige graafschap Vlaanderen was bij het uitspreken van erestraffen? Of hoe lastig de raadsheren de langdurige ondervraging van een vermeend valsmunter wel niet vonden? Dan zijn de gedigitaliseerde registers van de Raad van Vlaanderen de geknipte bron: 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden, raadpleegbaar in alle leesalen van het Rijksarchief.

Interessante en soms bloemrijke lectuur, die registers van de Raad van Vlaanderen... Zeker de verhoren en vonnissen van zaken die volgens de criminele procedure werden behandeld, hebben altijd tot de verbeelding gesproken. Om ervoor te zorgen dat lezers daar ook in de toekomst van kunnen blijven genieten, werden de 41 registers met de zogenoemde *Criminele examens* en *Criminele sententies* (Rijksarchief te Gent, Archief van de Raad van Vlaanderen, nrs. 8857-8597, 16e-18e eeuw) het afgelopen jaar gedigitaliseerd.

Inhoudelijk vertegenwoordigen deze registers slechts een fractie van de ruime bevoegdheden van de Raad van Vlaanderen, de gewestelijke justitieraad van het voormalige graafschap Vlaanderen (1386-1795). Door hun massa en hun diversiteit is het helaas quasi onmogelijk ook de voornaamste registers m.b.t. de rechtspraak volgens de civiele procedure te digitaliseren.

Eén grote basisreeks stond echter buiten discussie: in eenzelfde beweging werden vorig jaar immers ook alle 279 registers van *Acten en Sententiën* zorgvuldig gescand (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 2327-2605, periode 1370-1642). Deze nummers bevatten de oudste en bijgevolg ook meest kwetsbare reeks registers uit het archief van de Raad. In de beginperiode (het oudste register stamt zelfs van voor de officiële oprichting!) noteerde men er zo goed als alles in dat door de Raad werd behandeld, besproken of geregeld. Vanaf de 15e eeuw ging men langzaam maar differentieren en splitsten verschillende andere archiefreeksen zich inhoudelijk af, een proces dat in de 16e eeuw in een stroomversnelling terechtkwam en uiteindelijk leidde tot de opheffing van de *Acten en Sententiën*.

In het scanproject zijn tot slot ook de zeven aanwezige resolutieregisters en twee registers met aanstellingsakten van (voornamelijk eigen) personeel opgenomen (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 164-170 en 602-603, 16de-18de eeuw): basisdocumenten over de interne werking van de instelling.

Voorlopig kunnen we dus afklokken op de veiligstelling van 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden. Al deze stukken zijn voortaan digitaal raadpleegbaar in onze leesalen.

Het omvangrijke archief van de Raad van Vlaanderen wordt bewaard in het Rijksarchief te Gent.

Bron: Rijksarchief, nieuwsbericht 01/04/2019

PIETER BRUEGEL DE OUDE

Gezocht: nazaten van Pieter Bruegel de Oude

In 2019 viert Vlaanderen het leven en de tijd van Pieter Bruegel naar aanleiding van de 450ste verjaardag van zijn dood. Een indrukwekkende reeks tentoonstellingen en evenementen zal de wereld tonen wat voor uitzonderlijk kunstenaar hij was, en hoe invloedrijk hij was tijdens zijn leven.

Om dit feest extra luister bij te zetten zijn Toerisme Vlaanderen en Histories op zoek naar (verre) nazaten of verwanten van Breugel. Dat *Pier den Drol* gelinkt kan worden aan David Teniers, is geen geheim, maar misschien is je buurman, vriend of collega ook wel familie van deze Brabantse kunstschilder? In de eerste plaats zijn we op zoek naar mensen die via hun stamboom nazaat zijn van Bruegel, bij voorkeur natuurlijk in rechtstreekse lijn.

Interesse of vragen? Alle hulp is welkom! Mail Maarten Larmuseau via maarten.larmuseau@historiesvzw.be of Jan Geypen via jan.geypen@historiesvzw.be.

Bron: Histories, Nieuwsbrief 3, april 2019

WEEK VAN DE BEGRAAFPLAATSEN

Week van de begraafplaatsen van 25 mei tot 2 juni 2019

Tijdens de Week van de Begraafplaatsen van 25 mei tot 2 juni staat funerair erfgoed in de schijnwerpers. Begraafplaatsen zijn dan ook bijzondere plekken. Ze brengen ons naar de essentie van ons bestaan. Ze zetten ons aan tot het stellen van vragen over de zin van leven en over onze manieren van afscheid nemen en herdenken. En tijdens de lente zijn ze vaak op hun allermooist.

Verspreid over Vlaanderen kan je tal van geweldige activiteiten beleven tijdens de Week van de Begraafplaatsen.

Meer info op <https://www.openmonumenten.be/week-van-de-begraafplaatsen-2019>

Waarom begraafplaatsen bezoeken een must is voor alle leeftijden

Begraafplaatsen zijn bijzondere plekken. Ze brengen ons naar de essentie van ons bestaan. Ze zetten ons aan tot het stellen van vragen over de zin van leven en over onze manieren van afscheid nemen en herdenken. Begraafplaatsen brengen mensen samen in een ritueel verband. Ze geven ons een plek om samen naartoe te gaan in de meest donkere uren van ons leven. Maar ze brengen ook ontzettend veel verhalen over mensen samen.

Voor velen die er hun hart verloren zijn begraafplaatsen plekken van rust en tomeloze inspiratie. De vele verhalen leren ons iets over de mens en zijn omgang met het leven (en de dood). Daarom is het zo boeiend om ook buiten rituelen om begraafplaatsen te bezoeken: om mensen en hun verhalen te ontdekken. Om te denken over wie ze waren, wat ze verwezenlijkten en hoe ze in het leven stonden. Begraafplaatsen spreken ons over de aard van het leven zelf: goedgevuld, vol ontdekkingen, vol verwondering.

Bron: www.openmonumenten.be

GEDIGITALISEERDE KADASTERKAARTEN TONGEREN

Kadaster 1840

De oudste beschikbare kadasterkaarten in onze contreien dateren van 1840. Ondertussen is veel veranderd in de steden en dorpen. Maar op de kaarten van het zogenaamd “primitief kadaster” (nu bijna 180 jaar oud) staan en zie je die ontwikkelingen niet. Het archief van de stad Tongeren komt met een oplossing: ingetekende en gedigitaliseerde kaarten van de stad en de 16 kerkdorpen uit Groot-Tongeren! De laatste komt hiermee als eerste in het land voor de dag. “Door de kaarten digitaal te maken, krijgen we er makkelijker toegang toe”, vertelt Steven Vandewal, archivaris bij de stad Tongeren. ‘Maar vooral, we krijgen een pak meer interessante en nuttige gegevens te zien.’

<https://www.gis3700.be/geheugenvantongeren/kadaster/kadaster.html>

Bron: www.tongeren.be/geheugen-van-tongeren

CLOTILDE MENTION-DANSAERT

Clotilde Mention-Dansaert: De laatste Dansaert in Groot-Bijgaarden.

Enige weken terug kreeg onze vereniging een schilderij geschonken, waarop het portret staat van Clotilde Mention-Dansaert. Het schilderij hing bijna 100 jaar in het klooster van de Broeders van de Christelijke Scholen te Groot-Bijgaarden.

Rond 1900 was ‘madame Mention’ een gekend figuur in het verlaten gehucht Wolsem tussen Dilbeek, Groot-Bijgaarden en Sint-Martens-Bodegem. Vanaf 1959 zal er de Savioparochie uitgebouwd worden.

Haar grootvader Jean-Baptiste Dansaert had de vroegere Wivina-abdij in 1816 gekocht en door erfenis was Clotilde Mention-Dansaert in 1896 de enige erfgename geworden.

Ze was niet gesteld op haar meisjesnaam Dansaert, en liet zich ‘Madame Mention’ noemen. Had het te maken met haar neef Robert Dansaert, die een eerder liederlijk leven leidde met zijn hippodroom aan de andere zijde van de spoorweg?

Clotilde Dansaert huwde in 1867 met de Brusselse notaris Jules Mention. Haar man overlijdt in 1884 en Clotilde blijft steeds kinderloos. Bij gebrek aan rechtstreekse erfgenamen zal ze er snel voor ijveren om de abdijsite na 100 jaar opnieuw een katholieke bestemming te geven. Rond 1900 bouwt ze op eigen kosten een kapel voor meer dan 100 personen, en onderhandelt ze met de Broeders van de Christelijke Scholen en de Salesianen van Don Bosco om delen van haar eigendommen te huren en nadien te kopen. Beide orden zullen zich hier in die periode dan ook vestigen.

In het archief van de Salesianen van Don Bosco bevinden zich enige dagboeken van jonge paters. Ze vermelden veel details uit het dagelijks leven van dit jonge klooster. Madame

Mention komt er in vele vermeldingen naar voor als een autoritaire dame met veel en directe bevelen voor het leven van de kloosterlingen. De laatste jaren van haar leven verblijft ze in Brussel. Ze overlijdt op 80-jarige leeftijd in 1925 te Jette. Ze wordt wel begraven rond de kerk van Groot-Bijgaarden.

Bronnen:

'Een geschiedenis van de Sint-Wivina-abdijsite van 1794 tot 2016' (2018 Marcel Van Liedekerke – Roland Vermeiren)

'Honderd jaar Don Bosco Groot-Bijgaarden' (2004 diverse auteurs).

Jan Erkelbout

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum te Groot-Bijgaarden!

Rouwbrieven/bidprentjes

Sonja Deneve (Liedekerke),

Boeken/Genealogische werken/Familiedocumenten

Jan Erkelbout (Dilbeek)

Kunstwerken

Lode Verdoodt (Ternat)

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen altijd sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

[Volg ons op](#)

